

Saksfremlegg

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
		Formannskapet Kommunestyre

Nytt felles destinasjonsselskap i Møre og Romsdal

Kommunedirektørens innstilling

1. Hustadvika kommune slutter seg til forslaget om å avvikle Destinasjon Ålesund & Sunnmøre (org.nr. 971 447 222) og Visit Nordmøre & Romsdal (org.nr. 986 702 628) og støtter opp under arbeidet med å etablere et nytt felles destinasjonsselskap for Møre og Romsdal.
2. Hustadvika kommune velger å gå inn som aksjonær med 2 aksjer.
3. Med bakgrunn i Hustadvika kommune sin krevende økonomiske situasjon, velger kommunen å avstå fra intensjonsavtalen om 3-årig samarbeidsavtale slik finansieringsmodellen er foreslått for det nye destinasjonsselskapet.

Sammendrag

Styrene i Visit Nordmøre & Romsdal og Destinasjon Ålesund & Sunnmøre foreslår å avvikle eksisterende selskaper og etablere et nytt, samlet destinasjonsselskap for hele Møre og Romsdal med oppstart 01.01.2026.

Gjennom 2024 og 2025 er det gjennomført strategiprosesser i begge selskapene med sikte på å styrke posisjonen regionen har som reiselivsdestinasjon, styrke konkurransekraften og få en mer kommersiell forretningsmodell for selskapet. Med et større og mer robust destinasjonsselskap for hele regionen, ønsker Visit å styrke områdets posisjon som opplevelsesfylket nummer én i Norge, samt å skape større synlighet både nasjonalt og internasjonalt og bidra til å gjøre reiselivet mer robust.

Forslaget til ny forretningsmodell peker mot en mer kommersiell retning som gradvis vil gjøre selskapet mindre avhengig av offentlige driftsmidler.

Saksopplysninger

Tekst under saksopplysninger er basert på oversendt forslag fra styrene i Visit Nordmøre & Romsdal og Destinasjon Ålesund & Sunnmøre datert 30.06.25 og tilleggnotat datert 29.08.25.

Styrene inviterer kommunene til følgende vedtak;

1. NN kommune slutter seg til forslaget om å utvikle Destinasjon Ålesund & Sunnmøre (org.nr. 971 447 222) og Visit Nordmøre & Romsdal (org.nr. 986 702 628) og støtter opp under arbeidet med å etablere et nytt felles destinasjonsselskap for Møre og Romsdal.
2. Hustadvika kommune vedtar å gå inn som aksjonær med 2 aksjer, samt intensjonsavtale om 3-årig samarbeidsavtale i tråd med finansieringsmodellen som er foreslått for det nye destinasjonsselskapet.

Visit Nordmøre & Romsdal AS og Destinasjon Ålesund & Sunnmøre har gjennom flere år samarbeidet tett gjennom delte stillinger/ressurser, felles markedsplaner, sammenslåing av tekniske system med mer. Som en forlengelse av dette foreslår styrene i begge selskap å gå videre med en sammenslåing for å styrke Møre og Romsdal som en ledende reiselivsregion. Det vil samtidig tilrettelegges for strategiske samarbeid med omliggende områder og nasjonale reiselivsaktører.

Et nytt større og sterkere destinasjonsselskap for hele regionen vil ikke bare styrke vår posisjon som opplevelsesfylket nummer én i Norge, men også bidra til å gjøre reiselivet mer robust, samt å skape større synlighet både nasjonalt og internasjonalt. Gjennom det nye selskapet vil kommuner og medlemmer få tilgang på markedsinnsikt, bransjekompetanse og tilpassede markedsaktiviteter. Det samme vil gjelde tjenester som er svært aktuelle for å oppnå status som Bærekraftig Reisemål eller innføring av besøksbidrag for de kommunene som vurderer/vedtar det.

I 2024 har styrene i Visit Nordmøre & Romsdal og Destinasjon Ålesund & Sunnmøre gått inn i diskusjoner og prosess for å avklare et enda tettere samarbeid, og en eventuell sammenslåing/etablering av nytt felles selskap. Et arbeidsutvalg (AU) fra hvert styre har hatt flere fellesmøter. PWC v/Ingvill Flo har vært innleid for å gjennomføre en strategiprosess for å komme med et forslag til videre arbeid. Det er gjennomført flere eierog medlemsmøter høst 2024/vår 2025 hvor vi har orientert om prosessen og bedt om en tilbakemelding på forslag om sammenslåing. Aksjonærer/medlemmer har signalisert aksept for å gå videre med utredningsarbeidet for en eventuell sammenslåing/etablering av et nytt felles selskap.

Det er i strategiprosessen gjennomført spørreundersøkelser og dybdeintervju både med reiselivsnæringen og kommunene, samt felles styresamlinger og innspill fra de ansatte. Forslaget til ny forretningsmodell er et resultat av blant annet denne innspillsrunden. Den nye modellen peker mot en mer kommersiell retning og salg av tjenester som gir muligheter for vekst, spissing og tilstedeværelse i hele regionen.

Forslag til ny finansieringsmodell – kommunene

Den nye finansieringsmodellen foreslår en 3-årig partneravtale med kommunene, basert på en grunnpakke og tilleggstjenester. Forslag til grunnpakke per kommune er kr. 37,- pr innbygger. (beløpet indeksreguleres ikke i første 3-årsperiode)

Grunnpakke:

- Markedsføring (nasjonalt og internasjonalt)
- Felles nettside for hele Vestlandet; fjordnorway.com (eget område for kommunene)

- Produktoppføringer fra kommunen på tre språk (norsk, engelsk og tysk) for ikkekommersielle attraksjoner og aktiviteter på fjordnorway.com og Visitnorway.no
- Tilgang på innsikt og analyser – kurs og kompetanseheving
- Innholdsproduksjon, tilgang til foto- og filmbank
- Tilrettelegging for godt vertskap og turistinformasjon
- Møteplasser, arenaer og nettverkssamlinger
- Talerør for næringen og kommunen i relevante saker
- Pressearbeid

Eksempler på tilleggstjenester/samarbeid tilpasset kommunenes behov og ønsker.

Prosjektledelse innen:

- Besøksforvaltning
- Besøksstrategi
- Tålegrenseanalyser
- Sertifisering Bærekraftig Reisemål
- Produkt- og destinasjonsutviklingsprosjekt
- Destinasjonsledelse
- Innholdsproduksjon (tekst, bilde, film)
- Bidra i arbeid med rekruttering- og vertskapsattraktivitet

Det er målsetning om at offentlig inntekter innen 5 år er 36 % eller mindre av det totale grunnlaget.

Forslag til ny finansieringsmodell – næringen

Her foreslås en grunnpakke med ulike markedspakker som er valgfritt for reiselivsbedriftene å delta på.

Grunnpakke:

- Synlighet på web
- Synlighet i sosiale medier
- Kompetanseheving og kurs
- Nettverk og møteplasser
- Foto -og filmbank

Pris fra kr. 7 500,- til kr. 50 000,-.

Markedspakker:

- Markedspakke 1 Bransjebearbeidelse kr. 40 000,-
- Markedspakke 2 Presse- og visningsturer kr. 10 000,-
- Markedspakke 3 Deltagelse nasjonale kampanjer kr. 30 000,-
- Markedspakke 4 Internasjonal satsing kr. 25 000,-
- Markedspakke 5 Annonsering fra kr. 2 000,- til kr. 25 000,-
- Markedspakke 6 Cruise TBA

Priser eks. mva. pr år.

Finansieringsmodell – egenkapital

Ny forretningsmodell med markedspakker for næringen og partneravtaler for kommunene gir økt finansiell styrke til selskapet. Egenkapital ved oppstart foreslås som en overføring fra eksisterende selskap, ca. 5,5 + 4 mill. som benytter 50 % av egenkapital til aktiviteter/marketing og 50 % til rigging/organisering av nytt selskap. I

henhold til selskapets vedtekter er selskapet en non-profit-organisasjon. Det deles ikke ut utbytte og eventuelle overskudd blir ført til selskapets egenkapital.

Det besluttes at aksjekapitalen i Visit Nordmøre & Romsdal as overføres som innskutt egenkapital i det nye selskapet. I forbindelse med overføringen fastsettes aksjeverdien i Visit Nordmøre & Romsdal as til NOK 0. Denne beslutningen innebærer at tidligere aksjeeiere ikke har krav på utbetaling eller kompensasjon, og at aksjekapitalen i det gamle selskapet anses tapt eller overført i sin helhet til det nye selskapet.

Utkast til finansieringsplan 2026-2030

Inntekter	2026	2027	2028	2029	2030
Partneravtaler kommuner 40,- pr innbygger *	9 282 164	9 990 756	11 100 840	11 100 840	11 100 840
Tilleggstjenester kommuner	460 000	576 000	756 000	864 000	1 080 000
Partneravtaler næring **	5 160 000	5 805 000	6 450 000	7 095 000	7 740 000
Markedspakker næring ***	5 190 000	6 487 500	7 266 000	8 650 000	10 380 000
Salgsinntekt/ provisjon mm	500 000	600 000	700 000	800 000	1 000 000
Partneravtale Møre og Romsdal Fylkeskommune ****	1 000 000	1 500 000	2 000 000	2 500 000	2 500 000
Sum	21 592 164	24 959 256	28 272 840	31 009 840	33 800 840

(*forutsetter at alle kommunene i MR er medlem innen 2028, **vekst i antall medlemsbedrifter, ***vekst i salg av betalte tjenester, ****forutsetter vekst i samarbeid med MRFK)

Inntektsfordeling	Mål i 2030	%-vis andel
Kommunene	kr 12 180 840	36 %
Reiselivsnæringen	kr 21 620 000	64 %
Sum	kr 33 800 840	100 %

Organisering, organisasjonsform, lokalisering

Organisasjonsform: aksjeselskap.

Ny aksjekapital. Pris per aksje kr. 5 000,-

- Min. 1 aksje for å være medlem, gjelder bedrifter
- Maks. 2 aksjer per medlemsbedrift
- 2 aksjer per medlemskommune
- 400 aksjer * 5 000,- = kr. 2 mill.

Daglig ledelse:

Utlyse stilling om ny reiselivsdirektør med oppstart senest 01.01.26.

Ansatte: 10 faste + innleie ved behov (f.eks. prosjektledelse).

Lokasjoner/kontorsteder/forretningsadresse:

- Kristiansund (anbefalt 2 pers.)
- Molde (anbefalt 2 pers.)
- Ålesund (anbefalt 6 pers.), foreslått forretningsadresse.

Organisasjonens navn: navnekonkurranse og merkevarejobb

Styresammensetning

Styreleder: næringsrepresentant

Styremedlemmer: tre (3) næringsrepresentanter, fire (4) kommunerepresentanter, en til to (1-2) kompetanserepresentanter (f.eks. tek., bærekraft, etc.).

Hvert medlem har en stemme.

Interim styre består av dagens AU. Nytt styre velges etter første ordinære GF i 2026. Styreleder for Destinasjon Ålesund & Sunnmøre og Visit Nordvest (delt ledermodell) gis kr.75 000,- for perioden 1. januar 2026 til og med ny generalforsamling, andre styremedlemmer gis kr. 2 500,- per møte. Honorar fra tidligere verv i Destinasjon Ålesund & Sunnmøre og Visit Nordvest opphører med dette gjeldende fra 31.12.2025. Valgkomite utnevnes av interimsstyret. Erfaringer fra nåværende valgkomiteer overføres.

Advisory board/strategisk råd:

Utnevnte medlemmer fra medlemsbedrifter, kommune, fylke, Fjord Norway/Innovasjon Norge.

Videre fremdrift

Ekstraordinære GF/årsmøter (DÅS/VNV) september/oktober 2025.

Stiftelsesmøte nytt selskap (ikke fastsatt).

Oppstart nytt selskap 01.01.2026.

Vurdering

Kommunedirektøren ser at reiselivet er en svært viktig næring. Med internasjonale destinasjoner som Atlanterhavsvegen og Trollkirka liggende i kommunen, er det tydelig at reiselivet trenger støtte både for å ha en god forvaltning av turisme, god forankring i lokalmiljøet, men også bistand for å kunne lykkes med å skape lønnsomme virksomheter innen reiseliv med lokale arbeidsplasser. Hustadvika kommune har lagt ned betydelig innsats over flere år for å styrke reiselivet lokalt gjennom en rekke tiltak og prosjekter som kommunen har vært delaktig i både med administrative ressurser og økonomisk. Kommunen har forankret reiselivssatsingen både i kommuneplanens samfunnsdel og gjennom vår masterplan for reiseliv. Kommunedirektøren mener det har vært en god prioritering av kommunens driftsmidler å legge til rette for økt reiseliv gjennom forankring i planverk, næringsrettet arbeid og regionale samarbeid.

En profesjonalisert og samordnet markedsstrategi er avgjørende for å nå ut til turistene, også der man sitter med store turistattraksjoner lokalt. Regional tilnærming og samordning av reiselivssatsingen er hensiktsmessig både for å få en økt profesjonalitet, og for å sikre tilstrekkelig kapasitet. Markedet er stort og lite tilgjengelig som aktør alene. En felles organisering gir styrket kvalitet og bedre muligheter til å arbeide med langsiktige strategier som for eksempel helårsturisme.

Kompetanse på effektene rundt turisme, bærekraft, miljøpåvirkning, tålegrense, kanalisering av ferdsel, kommunikasjon og aktivitetstilbud vil være lettere tilgjengelig for kommunene ved å være deltaker i et felles destinasjonsselskap, og gi oss økt kraft til å finne gode løsninger. Kommunedirektøren mener det er en riktig retning at aktørene selv betaler for den kompetansen man trenger fra selskapet når behovet oppstår, eksempelvis under utredning av tålegrenser eller markedsanalyse for et spesielt turistmål. Det er en styrke for regionen å ha et felles selskap som ivaretar interessene regionen har som destinasjon, og at en

har et felles talerør ved hendelser eller ytre påvirkninger som for eksempel utredning rundt turistskatt.

Det er på den andre siden, en risiko for svekket lokal innflytelse når styringsmodellen gir en stemme per medlem samtidig som selskapet får en langt større region å dekke. På denne måten blir Hustadvika kommune en mindre aktør i en større aksjonærstruktur. Med sterke destinasjonsmål liggende i kommunen, er det forventninger til at kommunen sikres tilstrekkelig og relevant innflytelse i selskapet.

Ved opprettelse av det nye selskapet, vil Hustadvika kommune måtte nedskrive sin aksjekapital i Visit Nordmøre og Romsdal as, som per 31.12.2024 hadde 44.100,- kroner som bokført verdi, til kroner 0,- Videre vil investering i 2 aksjer gi en kostnad på kroner 10.000,- Dette gir et netto regnskapsmessig tap på kroner 54.100,- i balanseført verdi. Dette er en engangskostnad ved etableringen. Driftskostnad kommer i tillegg.

Gjennom generalforsamling og eiermøter, har Hustadvika kommune bidratt inn til styret med innspill knyttet til ny organisering. Som eier og offentlig aktør, har det vært viktig for oss å formidle konsekvensen av at selskapet har vært svært avhengig av offentlig driftstilskudd for å bestå, i en tid hvor kommunenes økonomi er svært anstrengt og omstiller for å tilpasse kommunens drift til de statlige rammene man blir tildelt. Driftstilskudd til aksjeselskap er langt unna delen av de lovpålagte oppgavene kommunene er satt til å løse, og selv om destinasjonsselskapene gjør et svært godt og viktig arbeid for regionen, er det krevende for kommunene å prioritere slike tilskudd i en tid hvor man nedbemanner og omstiller driften av tjenestene til innbyggerne.

Kommunedirektøren registrerer at det nye destinasjonsselskapet tar sikte på å redusere avhengigheten av slike offentlige tilskudd i ny modell. Like fullt er den årlige grunnpakken kommunen skal bidra inn med, fortsatt nesten en halv million kroner. Kommunedirektøren mener tilskuddet per innbygger burde vært lagt langt lavere dersom selskapet i ny struktur skal være mer kommersielt rettet.

Driftskostnadene i det nye selskapet er foreslått som en grunnpakke der kommunene går inn med 37,- kroner per innbygger uten indeksregulering de tre første årene, og med en målsetting om at destinasjonsselskapet gradvis skal bli mindre avhengige av den offentlige grunnstøtten. Med 13.499 innbyggere p.t. gir dette Hustadvika kommune en årlig utgift på over 499.000,- kroner.

Dersom kommunen ønsker å benytte noen av de tjenestene som ikke ligger i grunnpakken, vil disse komme som tillegg. Disse kostnaden er ikke synliggjort i saka så langt, men kommunedirektøren vurderer en slik struktur som hensiktsmessig.

Saken har vært til behandling i de aller fleste kommunene i Møre og Romsdal når den nå kommer til behandling i Hustadvika. Så langt en kjenner til, er det gjort positive vedtak i de kommunestyre som har gjennomført behandlingen, også i de kommunene som tidligere har stått utenfor de gamle destinasjonsselskapene. Det er lagt opp til at vedtakene må være likelydende i de respektive kommunene for å kunne gi muligheter for ny selskapsdannelse.

Kommunestyret i Hustadvika gjorde med bakgrunn i den økonomiske situasjonen, vedtak om å gå ut som medlem av Visit Nordmøre og Romsdal gjeldende fra 1. januar 2026. Kommunen har betalt ut årlig driftstilskudd til selskapet etter en modell med pris per innbygger. For 2025 er kostnaden 43,75

kroner, totalt en kostnad på om lag 590.000 kroner. Dette er lagt inn som en besparelse i kommunens handlings- og økonomiplan for resten av budsjettperioden. Ved å gjøre vedtak om inntreden i et nytt destinasjonsselskap, er denne innsparingen redusert til kun i underkant av 100.000,- årlig, og kommunestyret må finne inndekning for om lag en halv million kroner hvert år.

Kommunedirektøren kan dessverre ikke se at det økonomiske handlingsrommet har endret seg i en slik grad at en kan anbefale å gå inn i et nytt destinasjonsselskap på nåværende tidspunkt. Kommunedirektøren har derfor kommet til at en ikke vil tilrå å gå inn i en ny selskapsavtale knyttet til drift av selskapet, men at det likevel er hensiktsmessig å gå inn med aksjer for å sikre likt eierskap som de andre kommunene i Møre og Romsdal.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvensene er nedskriving av aksjeverdi i Visit Nordmøre og Romsdal as fra kroner 44.100 til kroner 0,- og videre en engangskostnad ved inntreden med 2 aksjer til en kostnad på kroner 10.000,- Samlet engangskostnad for balanseført verdi vil være kroner 54.100,-

Videre vil kommunen ved inntreden få årlige kostnader på om lag 499.500,- per år i såkalt grunnpakke, spesifisert som kroner 37,- per innbygger. Beløpet skal ikke indeksreguleres de tre første årene. På grunn av at tidligere avtale med Visit Nordmøre og Romsdal er sagt opp, vil hele beløpet komme som ekstra kostnad i handlings- og økonomiplanperioden dersom en velger å gå inn for avtalen.

Klima og miljøkonsekvenser

Det er ikke noen direkte klima- og miljøkonsekvenser. Det er for øvrig gjort rede for noen av de mulige indirekte påvirkningene i vurderingen over.

Vedlegg:

- 1 Forslag til saksdokument stifting av nytt destinasjonsselskap Møre og Romsdal.
- 2 Tilleggsnotat til saksdokument vedr stifting av nytt destinasjonsselskap Møre og Romsdal 29.08.25.pdf